

04.10.2017 18:00, шаҳри Душанбе

Хамватанони азиз!

Хамаи шуморо ба ифтихори Рӯзи забони давлатӣ, яъне забони шоиронаву шевои тоҷикӣ, ки онро султони суханварони Ачам устод Рӯдакӣ «тараббахши рӯҳу фараҳафзои чон» номидааст, самимона табрик мегӯям.

Забони тоҷикӣ мероси бузурги ниёғони некноми мо бо вучуди мушкилоту монеаҳои зиёд ҳамчун риштаи пайванди насл ба насли миллат аз ҳазорсолаҳои дур то давлати соҳибистиклоли тоҷикон омада расидааст ва решаҳои умри миллатамонро оби ҳаётбахш додааст.

Бинобар ин, арчгузорӣ ба забони давлатӣ, ки ҳамчун рӯкни муҳимтарини ҳастии миллат, пойдевори асосии давлатдорӣ ва фарҳангу маънавиёти халқамон нақши барҷаста дорад, вазифаи инсониву вичдонии ҳар як фарди бонангу номус ба ҳисоб меравад.

Забони давлатӣ, дар ҳақиқат, таҷассумгари таърихи пуршебу фарози миллати бостонии тоҷик мебошад.

Маҳз ба ҳамин хотир, мо забонро мисли истиклолият, Ватан, президенти фарҳанг аз ҷумлаи муқаддасоти миллии худ мешуморем ва онро азизу ғаромӣ медорем.

Воқеан, хувияти миллии фарҳанг ва ойину суннатҳои мардуми бостонии мо дар ҳама давру замони тавассути забон ҳифз мегардад.

Забон, инчунин, воситаи муктадири сарчамъии миллат ва хамаи онхоест, ки дар гӯшаҳои гуногуни олам хастии ин сарвати бебахоро пос медоранд.

Таърих бисёр мисолхоро медонад, ки дар баробари аз байн рафтани забон миллат низ аз байн меравад.

Яъне бақои забон бақои миллат ва фаноии забон фаноии миллат аст.

Ёдгориҳои тамаддуни чандинхазорсолаи ориёӣ маҳз ба воситаи забони шево ва пургановати тоҷикӣ ва қаринаҳои бостониву аҳди миёнаи он то замони мо расида, дастраси оламиён гардидаанд, ки ин ҳам боиси ифтихори ворисони ин тамаддуни қадима ва ҳам масъулияти бузурги онҳо дар назди гузашта ва имрӯзу оянда мебошад.

Тоҷикон дар миёни халқу миллатҳои сершумори олам аз ҷумлаи мардумони соҳибтамаддуне мебошанд, ки забони чандинхазорсоларо маҳфуз доштаанд, шеърӣ оламгири Рӯдакӣ, Фирдавсӣ, Носири Хусрав, Саной, Чалолӣддини Балхӣ ва садҳо шоирону адибони гузаштаре имрӯз низ озодона мефаҳманд ва дар гуфтугӯи харрӯзаашон истифода мекунанд.

Забони тоҷикӣ бо дарназардошти собиқаи тӯлони таърихӣ ва захираи бузурги лугавӣ ва дар мақоми забони давлатӣ дар асри ҷаҳонишавӣ низ метавонад иқтидори пешини худро хифз намояд.

Аз ин рӯ, ба муҳаққиқони забоншинос, зиёӣён ва умуман, ҳар шахсе, ки тақдирҳои забон барояш азиз мебошад, зарур аст, ки забони тоҷикиро ҳамчун забони дорои таърих ва осори беназир аз сели вожаҳои иқтибосӣ, ки имрӯз тавассути технологияҳои навин ва молу маҳсулоти ҳоричӣ ба тамоми забонҳо ворид шуда истодаанд, хифз намоянд ва дар поқу беолоиш нигоҳ доштани ба наслҳои оянда ба мерос гузоштани он сахми ватандӯстонаи худро гузоранд.

Зеро ворид шудани вожаҳои иқтибосӣ боиси маҳдуд гардидани муҳиту майдони истифодаи қалимаҳои худӣ, камранг шудани симои миллии забони давлатии мо ва қоҳиш

ёфтани фасохату балогати он мегардад.

Дар баробари ин, хотирнишон месозам, президенти пешрафти илму техника ва технология забон низ бояд рушд кунад. Яъне забони давлатӣ бо хифзи асолат ва чехраи миллии худ бояд ҳамкадами замони муосир бошад.

Ҳамзамон бо ин, таъкид менамоям, ки хифз намудану ғиромӣ доштани суннатҳои ниёгон, аз ҷумла фарҳанги миллии, ки забон ва либоси миллии, инчунин, номгузорӣ ба фарзандон ва эҳёи номҳои ҷуғрофӣ, ки ойнаи таърихи халқу кишварамон ва василаи пайванди имрӯз бо гузашта мебошанд, бояд ба одати ҳаррӯзаи мо табдил ёбад.

Дар ин раванд, зарур аст, ки ба масъалаи сайқал додани фарҳанги муошират бо забони давлатӣ, аз ҳар гуна унсурҳои ғайри қобили қабул поку бегазанд нигоҳ доштани он, инчунин, дар қалбу зехни наврасону ҷавонон бедор намудани ҳисси эҳтиром ба забони модарӣ аз ҷумлаи вазифаҳои муҳимтарин ва доимии ҳар шахси соҳибватан мебошад.

Боиси ифтихор аст, ки мардуми хирадманду фарҳангдӯсти мо забони модарии ҳешро ҳамеша ғиромӣ дошта, онро дар баробари дигар муқаддасоти миллии, хотираи таърихӣ ва нағму номус хифз мекунанд.

Итминон дорам, ки ин амал чун ҷузъи муҳимтарини зиндагии ҳаррӯзаи афроди миллат дар оянда низ вуҷуд пайдо хоҳад кард.

Бори дигар ҳамаи шумо, ҳамватанони азизро ба ифтихори Рӯзи забони давлатӣ самимона табрик гуфта, ба ҳар фарди Ватан сарбаландиву ҳонабодӣ ва ба забони ширину шоиронаи тоҷикӣ ҳамчун забони давлати соҳибистиклоли тоҷикон умри ҷовидон орзу менамоям.

president.tj